

Phố Tàu êm đêm

Ngày ấy tôi chỉ là một đứa trẻ. Nhưng những ký ức của phố Tàu ngày xưa vẫn đọng lại trong tôi, có lúc mơ hồ như một mùi hương cũ, có lúc rõ ràng như có thể cầm nắm trong tay.

Năm 1980, khi mẹ tôi sinh em út, cả nhà tôi dọn về một căn nhà cũ kỹ trong một khu phố Tàu tại quận 5. Từ đó đến nay, tôi đã trở thành một cư dân lâu năm tại đây, chứng kiến bao nỗi thăng trầm đi qua khu phố người Hoa này.

Tôi vẫn nhớ hình ảnh ngày mẹ tôi đi sinh em bé. Hôm đó mẹ mặc một chiếc áo hoa màu đỏ, chiếc xích lô chở mẹ chậm chậm đi xa, mẹ cười chào tôi trong không khí huyền ảo của khu phố Tàu tấp nập người qua lại - những bảng hiệu nhiều màu, những hàng chữ tiếng Hoa, những con vịt quay, heo quay đỏ chót gắn mấy cái bóng giấy hồng, giọng chào mời í ới. Tôi vẫn còn nhớ, lúc đó tôi không buồn vì mẹ vắng nhà, tôi đã bị hút vào những âm thanh, màu sắc mới mẻ, rộn ràng quanh mình.

Khu phố tôi ở chuyên bán thuốc Bắc, hay còn gọi là “cao đơn hoàn tán”. Mỗi khi đi đâu xa, chỉ cần về đến đầu phố, nghe mùi thuốc Bắc hắc hắc, mùi cam thảo thơm thơm quyện trong gió, lòng tôi chợt cảm thấy nhẹ nhàng, thanh thản. Tôi nhớ đến cảnh bước vào nhà, mẹ ân cần hỏi tôi ăn gì chưa rồi bước xuống bếp, múc cho một tô gà ác tiềm thuốc bắc.

Tôi ngồi xì xụp húp thứ nước súp nóng màu đen ngòn ngọt, thơm thơm, nghe thoảng qua bên mũi, mùi sao thuốc từ tiệm thuốc kế bên nhà, chợt thấy mọi mệt mỏi, buồn phiền tan biến. Các món ăn mẹ tôi có thể chế biến từ các vị thuốc Bắc thì nhiều vô kể, nào là chè sâm bổ lượng, chè bạch quả, chè hạt sen nhân nhục, gà tiềm thuốc Bắc, chân giò heo tiềm thuốc Bắc...

Cả thời thơ ấu, tôi sống chung với mùi thuốc Bắc, bước chân ra đường, hình ảnh đầu tiên là dãy tiệm thuốc có dãy kệ gỗ ngăn nắp, nằm san sát nhau. Tại tôi nghe câu “Mại mí ẹ? Mại mí ẹ?”(*) suốt từ đầu đường đến cuối đường. Cảm ư, bệnh ư? Có ngay một nồi xông hơi ngào ngào mùi thuốc thơm nồng ấm. Mùi hương từ thuốc sắc bay quyện trong gió, xuyên qua những ô cửa nắng, tràn vào giấc ngủ trưa của chị em tôi, nhẹ nhàng đưa chúng tôi qua bao giấc mơ thời tuổi nhỏ, êm ái, dịu dàng...

Tôi vẫn nhớ niềm vui sướng sau mỗi giấc trưa, chị em tôi

lại ngóng ra đường, chờ những âm thanh quen thuộc của ông già bán chè “chí mà wủ, lục tàu xá”. Đó là một ông già người Tàu dáng khắc khổ nhưng khá khỏe mạnh, nhanh nhẹn, ông đẩy một chiếc xe chè bằng nhôm cũ kỹ, đen nhem. Nhưng khi ông mở nắp nồi chè, mùi chè thơm dậy lên, không ai còn nhận thấy chiếc xe là xấu xí nữa, chỉ muốn được ông múc cho một chén chè mè đen béo ngậy, nóng hổi. Tôi cầm bằng cả hai tay, xuyết xoa thổi và cho vào miệng từng muỗng ngọt lịm, để cảm nhận từng chút hương vị thơm ngon tan dần trong miệng.

Nhiều năm rồi trôi qua, tôi không còn gặp lại ông, thỉnh thoảng tôi vẫn ăn chè mè đen ở đâu đó nhưng sao cái cảm giác ngon lành, bồi hồi hồi khi cầm chén chè nóng ngày xưa không còn nữa. Có phải bởi vì tôi không còn bé nữa?

Tôi vẫn nhớ những ngày Tết năm xưa.

Ngay từ những ngày giáp Tết, cả khu phố cứ sôi sùng sục trong cái nắng xuân rực rỡ, chói chang. Tô điểm thêm là vô số sắc đỏ mà người Tàu họ gắn thêm lên hàng hóa, nào bánh tổ in chữ đỏ, hàng liễn đỏ chúc phúc của ông người Tàu viết thuê ngay góc phố, giấy đỏ dán trước cửa tiệm hẹn ngày khai trương, heo quay đỏ, vịt quay đỏ treo dây dầy, dưa hấu, bưởi, dán giấy đỏ, chậu tắc, chậu mai nhà ai mới mua quần chân đỏ. Quang cảnh thật tấp nập, sôi động, tràn ngập niềm vui đón Tết.

Người Hoa quan niệm rằng ngày Tết có lân sẽ mang lại nhiều may mắn nên cửa hiệu nào cũng cố gắng thuê đội lân múa một lần, đặc biệt là vào ngày khai trương mừng năm mới. Trẻ con trong xóm tha hồ được xem múa lân cùng với những màn biểu diễn tạp kỹ của đội lân như leo cột, múa kiếm trong tiếng reo hò, cổ vũ của người đi đường.

Thật khó tả hết đời sống sinh hoạt, phong tục tập quán của cư dân phố người Hoa với lễ hội chùa Ông, chùa Bà, những đêm lễ hội sân khấu ngoài trời lộng lẫy những “chư vị bát tiên”, rằm tháng Bảy cúng cô hồn, Trung thu lộng lẫy đèn lồng...

Những hình ảnh đó giờ đây chỉ còn là ký ức với tôi. Khu phố Tàu với những dãy nhà cũ kỹ không sao chống chọi nổi với thời gian khắc nghiệt. Mái ngói rêu phong, tường thấm loang lổ, cột đá rêu cũng xiêu vẹo.

Ngày nhận quyết định di dời giải tỏa để xây dựng khu cao ốc thương mại mới, lòng tôi thấm buồn, dẫu vẫn biết có ngày này nhưng sao thương quá những kỷ niệm tuổi thơ nơi phố Tàu rộn rã. Ngày ra đi, dù người và đồ vật đã chuyển đi hết, hai con mèo của tôi vẫn cương quyết không chịu đi, chúng nó nhảy khỏi tay mẹ tôi, chạy biến đi vào một góc nào của căn nhà xưa cũ.

Tôi đã quay trở về mấy lần tìm kiếm nhưng hai cư dân nhỏ bé đó không thấy xuất hiện. Thôi đành chào vĩnh biệt mái nhà xưa và hai người bạn chung tình với phố cũ.

Phố Tàu xưa cũ và mái nhà xưa vẫn hiện hữu trong tim tôi, cho tôi tuổi thơ ngọt ngào và những ký ức không bao giờ quên được.

TRƯƠNG THỊ HỒNG CẨM
ACB - PHÒNG ĐẦU TƯ - HỘI SỞ

(*): Mua gì ạ?